

MBS030

MESIÁNSKA BIBLICKÁ ŠTÚDIA Z ARIEL MINISTERIES

POVAHA BIBLII

By Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

ariel.org

POVAHA BIBLII
By Dr. Arnold Fruchtenbaum

OBSAH

ÚVOD	3
I. POJMY POUŽÍVANÉ V BIBLIÍ	3
A. Biblia	3
B. Písmo Sväté	3
C. Slovo Božie	4
D. Zmluva	4
II. POSTOJE K BIBLIÍ	4
A. Racionalizmus	4
B. Mysticismus	5
C. Rímsky katolicizmus	5
D. Neoortodoxia	6
E. Kulty	6
F. Ortodoxia	7
III. VÝNIMOČNOSŤ BIBLII	8
A. Vznik Biblii.....	8
1. Jazyková rozmanitosť	8
2. Geografická rozmanitosť	8
3. Autorská rozmanitosť	9
4. Literárna rozmanitosť	9
B. Zachovanie Biblii	9
1. Nepozmenený stav	9
2. Nezničiteľnosť	10
C. Obsah Biblii	11
D. Vplyv Biblii	11
IV. NADPRIRODZENÝ PÔVOD BIBLII	11
A. Kniha od Boha	11
B. V otázke hriechu	12
C. V etike a morálke	12
D. V kontinuite	12
E. V prorocktvách	13
F. V typoch a antitypoch	13
G. V literárnej hodnote	13
H. V neexistencii predsudkov	13
I. Vo vedeckej presnosti	14
J. V nezameniteľnej živosti	14

©1983, 2005 Ariel Ministries. All rights reserved. No part of this manuscript may be reproduced in any form, except in brief quotation in a review or professional work, without written permission from the publishers. Cover illustration by Olivier Melnick.

Email: Homeoffice@ariel.org • www.ariel.org

*Lebo každé telo je ako
tráva a všetka jeho
krása ako poľný kvet.
Tráva uschne a kvet
zvädne; ale Pánovo
Slovo trvá naveky. Toto
je to Slovo, ktorého
Dobrá zvesť vám bola
ohlásená.
1. Petra 1:23-24
Jeruzalemská Biblia*

POZNÁMKY

ÚVOD

Táto štúdia nám umožní vidieť Písmo tak, aby sme pochopili, čo Biblia hovorí sama o sebe a tak, aby sme zdôraznili jej jedinečnosť. Túto tému budeme sledovať v štyroch hlavných oblastiach: pojmy používané v Biblii, postoje ľudí voči Biblii, zázraky opísané v Biblii a nadprirodzený pôvod Biblii.

I. POJMY POUŽÍVANÉ V BIBLIIE

Prvou oblasťou je vymedzenie špeciálnych pojmov čiže terminológia. Pokiaľ ide o samotné Sväté Písmo, používame na jeho označenie štyri hlavné termíny alebo pojmy.

A. Biblia

Prvým a najbežnejšie používaným termínom je „Biblia“. Tento názov pochádza z gréckeho slova biblios, čo znamená „zvitok“ alebo „kniha“. Slovo biblios sa používa v gréckom texte v Evanjeliu podľa Lukáša 4:17, kde sa špecificky vzťahuje na zvitok proroka Izaiáša. Keď používame slovo „Biblia“, zdôrazňujeme, že Písmo je súbor diel, ktoré pôvodne prišli vo forme zvitku a neskôr, v modernejších časoch, vo forme knihy.

B. Písmo Sväté

Druhým veľmi dôležitým a bežným termínom je slovo „Písmo“. Je to preklad gréckeho slova graphei, ktoré doslova znamená „písma“ alebo „spisy“. Toto slovo sa používa tak pre svetské, ako aj posvätné spisy. Najmä v Biblii sa toto slovo používa v súvislosti s knihami, ktoré boli považované za posvätné, čiže jedinečne inšpirované Bohom. Napríklad v Liste Rimanom 3:4 je výraz grapho špecificky použitý pre Starý zákon, keď Pavol hovorí: „ako je napísané“ a vzápätí

POZNÁMKY

pokračuje citátom Žalmu 51:4. V 2. Liste Timotejovi 3:16 je tento výraz opäť použitý pre Starý zákon a v 2. Liste Petra 3:16 je rovnaký výraz graphei použitý pre listy, ktoré písal Pavol. Čo si tu zaslúži pozornosť je, že Peter, ktorý mal spor s Pavlom opísaný v 2. kapitole Listu Galátanom, časom pochopil, že Pavlove spisy sú Písmo. Samotná skutočnosť, že použil rovnaký termín, aký Židia používali na označenie Starého zákona, nám ukazuje, že Peter považoval Pavlove spisy za rovnako inšpirované ako samotný Starý zákon.

Slovo „Biblia“ teda zdôrazňuje koncept „zvitku“ alebo „knihy“, čo je písomné zjavenie, ktoré nám Boh dal, zatiaľ čo slovo pre Písmo graphei, zdôrazňuje, že tieto posvätné zvitky alebo posvätné knihy sú skutočne inšpirované Bohom.

C. Slovo Božie

Tretím pojmom je „Božie Slovo“, čo je dnes veľmi bežná náhrada za výrazy „Biblia“ a „Písmo“. V Biblii sa výraz „Slovo Božie“ používa v Starom aj Novom zákone na vyjadrenie, že Boh sa zjavil v písomnej forme. Kľúčovým gréckym výrazom je logos, čo znamená „slovo“.

V Matúšovi 15:6 je výraz „Božie Slovo“ špecificky použitý pre Mojžišov zákon. V Jánovi 10:35 sa tento výraz vzťahuje na Starý zákon. V Liste Rimanom 3:2 je termín logion preložený ako „výroky“ a v Liste Hebrejom 4:12 sa výraz „Božie Slovo“ používa pre celé Písmo, či už hovoríme o Písme Starého zákona alebo Písme Nového zákona.

D. Zmluva

Štvrtým termínom je „Zmluva“. Tento termín nie je taký bežný ako predchádzajúce výrazy „Biblia“, „Písmo“ alebo „Božie Slovo“. Termín „zmluva“ v podstate znamená „dohoda“ alebo „pakt“. Tento výraz sa používa na rozlíšenie medzi Starou zmluvou a Novou zmluvou, teda Starým zákonom a Novým zákonom. Osobitne sa tiež používa pri jedinečných zmluvách, ktoré sú uvedené v Písme.

II. POSTOJE K BIBLI

Druhou oblasťou tejto štúdie o Biblii sú rôzne postoje, ktoré mali ľudia voči Písmu v histórii a aj v súčasnosti. Tieto postoje môžeme rozdeliť do šiestich základných kategórií.

A. Racionalizmus

Prvou kategóriou je racionalizmus. Hlavnou myšlienkou racionalizmu je, že myseľ je nadradená. V zásade existujú dva druhy racionalizmu: extrémny racionalizmus a umiernený racionalizmus.

Extrémny racionalizmus popiera možnosť, že by sa Boh mohol zjaviť, a to zvlášť prostredníctvom písaného dokumentu, ako sú Písma. Extrémny racionalizmus je názorom ateizmu alebo agnosticizmu. V raných obdobiach americkej histórie zahrňal extrémny racionalizmus teológiu deizmu, ktorá bola teológiou mnohých amerických otcov zakladateľov. Ateizmus, agnosticizmus a deizmus sú príklady extrémneho racionalizmu.

Druhým druhom racionalizmu je umiernený racionalizmus, ktorý pripúšťa možnosť určitého zjavenia od Boha, ale zároveň tvrdí, že ľudská myseľ je konečným posudzovateľom platnosti zjavenia. Umiernený racionalizmus je dnes príkladom modernizmu alebo náboženského liberalizmu.

B. Mysticismus

Druhou kategóriou postojov voči Biblii je mysticismus. Hlavnou myšlienkou mysticismu je, že skúsenosť je nadradená, a teda skúsenosť je konečnou autoritou. Ak niečo zapadá do našej skúsenosti, je to správne a platné, ale ak to do našej skúsenosti nezapadá, je to neplatné. Zástancovia mysticismu predkladajú názor, že normatívne zjavenie nemožno prijať bežným spôsobom. Tí, ktorí zastávajú tento postoj hovoria, že Biblia je Božím slovom, ale zároveň tvrdia, že Božie slovo nie je úplné a že existujú ďalšie duchovné a božské pravdy dostupné pre duše, ktoré sú „prebudené“, aby ich prijali. Veria, že existujú dodatočné duchovné pravdy nad rámec Písma. Tento typ falošného mysticismu predstavujú teológie ako panteizmus, kvakerizmus alebo teológia Tomáša Kempenského.

Nie všetok mysticismus je však nesprávny, pretože existuje forma pravého mysticismu. Pravý mysticismus je osvietenie mysle prostredníctvom Svätého Ducha skrze Písma. V Liste Júdu 3 sa výraz „viera“ vzťahuje na celý súbor pravdy: „celý súbor pravdy, ktorý už bol raz a navždy odovzdaný Cirkvi apoštolmi“. Máme teda už všetku pravdu, ktorú Boh vybral, aby nám ju zjavil. Nie je potrebné hľadať mystické zážitky, aby sme získali ďalšiu pravdu nad rámec Biblii. Pravý mysticismus verí v osvietenie mysle Svätým Duchom skrze Písma, zatiaľ čo falošný mysticismus tvrdí, že skúsenosť je konečným meradlom pravdy a nepravdy. Pravý, biblický mystik verí, že Biblia je konečnou autoritou a všetky naše skúsenosti sa musia posudzovať podľa Písma. Nesmieme dovoliť, aby sa sudcom Písma stala naša skúsenosť.

C. Rímsky katolicizmus

Tretia kategória postojov voči Písmu je rímsky katolicizmus, ktorý učí, že rímskokatolícka cirkev je nadradená. Zároveň hovorí, že Biblia je produktom cirkvi a preto iba cirkev môže byť jediným pravým vykladačom. Podľa rímskeho katolicizmu sú Písma neúplné a cirkev má prístup k ďalším pravdám. Rímsky katolicizmus kladie veľký

dôraz na nejasnosť Písma a tvrdí, že len cirkev môže objasniť tieto nejasnosti. Pre katolicizmus je cirkev tým dominantným faktorom, ktorý určuje, čo ktorýkoľvek biblický text znamená.

Rímsky katolicizmus tiež silne zdôrazňuje autoritu cirkevnej tradície. Navyše, katolicizmus má tendenciu dávať prednosť latinskému prekladu Vulgáta pred hebrejskými a gréckymi Písmami. Hoci je Vulgáta len prekladom z pôvodného hebrejského a gréckeho textu, v rímskom katolicizme má často prednosť pred pôvodným hebrejským Starým zákonom a gréckym Novým zákonom.

Navyše, rímsky katolicizmus zastáva koncept apoštolskej postupnosti. Učí, že Peter bol prvým pápežom a že existuje nepretržitá línia pápežskej autority cez apoštolskú postupnosť. Vzhľadom na túto apoštolskú postupnosť, ktorá sa nachádza iba v rímskokatolíckej cirkvi, má jedine táto cirkev pravdu o tom, čo Biblia skutočne znamená a musí pre nás určiť jej význam. Preto verí, že cirkev je nadradená.

D. Neoortodoxia

Štvrtou kategóriou postojov voči Písmu je neoortodoxia. V neoortodoxii je „stretnutie“, čiže osobná skúsenosť alebo zážitok s Bohom, nadradené Písmu. Podľa teológie neoortodoxie je Biblia omylným svedkom o zjavení Boha v „Slove“ – čiže Mesiáša. Dokonca ide ďalej, keď tvrdí, že Biblia nie je Božie Slovo, ale obsahuje Slovo od Boha. Jednotlivec je tým, kto musí určiť, čo je Božie Slovo v Biblii a čo ním nie je. Aby sme mohli jasne pochopiť, čo je a čo nie je Božie Slovo, je potrebná nejaká forma osobnej skúsenosti alebo zážitku - božského stretnutia. Zdôrazňujú potrebu tohto stretnutia, hoci sa medzi sebou nezhodujú ani v tom, čo presne toto božské stretnutie znamená a ako človek vôbec vie, či nejaké zažil!

Navyše, vzájomne nesúhlasia ani v tom, čo konkrétne považujú za Božie Slovo v Biblii a čo nie. Keďže neveria, že Biblia je samotné Božie Slovo, ale len že ho obsahuje, každý človek sa stáva konečným posudzovateľom toho, čo je v Biblii Božím Slovom a čo nie. Keďže stretnutie čiže skúsenosť sú nadradené, každý môže mať svoje vlastné stretnutie a dospieť k úplne odlišným záverom.

E. Kulty

Piatou kategóriou postojov k Biblii je učenie kultov. Kult v zásade tvrdí, že Biblia a zároveň aj iný spis sú nadradené. Jedným z hlavných znakov kultu teda je, že hoci nespochybňuje, že Biblia je Božie Slovo, zároveň tvrdí, že nejaký iný spis má rovnakú inšpiráciu ako samotná Biblia. Často to vedie k tomu, že takýto spis je potom považovaný za dôležitejší ako Biblia. Napríklad mormónska cirkev má Mormonovu knihu, ktorú považujú za inšpirovanú. Spoločnosť Kresťanská veda má knihu Kľúč k Písmam od zakladateľky tohto kultu Mary Baker Eddyovej, ktorú tiež považujú za rovnako inšpirovanú ako je Biblia.

Kľúčovým znakom kultu je, že síce prijíma Bibliu ako Božie Slovo, ale za rovnako autoritatívne, ak nie dokonca nadradené, považuje aj spisy zakladateľa kultu. Takže v tejto kategórii Biblia nie je jedinou autoritou. Musí byť doplnená takýmito spismi, ktoré majú rovnakú alebo vyššiu autoritu.

Zhrnutie: Týchto prvých päť kategórií postojov k Písmu môžeme považovať za nesprávny postoj alebo nesprávny názor na Bibliu, pretože žiaden z nich nie je ochotný akceptovať iba samotnú Bibliu ako konečnú autoritu. V racionalizme je myseľ nadradenou a konečnou autoritou. V mysticizme je skúsenosť nadradená ako konečná autorita. V rímskom katolicizme je konečnou a nadradenou autoritou cirkev. V neoortodoxii je jednotlivcovo „stretnutie alebo zážitok“ nadradené Biblii ako konečná autorita. Kulty považujú Bibliu za nadradenú jedine spolu so spismi zakladateľa. Žiadny z týchto piatich postojov nemožno považovať za správny kvôli neochote prijať samotnú Bibliu ako konečnú a najvyššiu autoritu.

F. Ortodoxia

Šiestou kategóriou postojov je správny biblický postoj k Písmu, čiže ortodoxný postoj: Biblia jediná je nadradená a je konečnou autoritou. Ortodoxný názor je, že Biblia je neomylným Božím slovom. V pôvodných spisoch je inšpirovaná a bez chýb. Biblia je konečnou a jedinou autoritou v každom ohľade vo všetkých otázkach viery a praxe. Biblia je pravdivá vo všetkom, čo potvrdzuje ako pravdu.

Concerning the mind or reason, it must be subservient to the Word of God. Čo sa týka mysle alebo rozumu, ten musí byť podriadený Božiemu slovu. Ak myseľ uvažuje spôsobom, ktorý je v rozpore s Písmom, nie myseľ posudzuje Písmo, ale Písmo posudzuje myšlienky mysle. Čo sa týka mystických zážitkov, Biblia je konečným posudzovateľom zážitkov, ale zážitok nemôže určiť pravdivosť Písma. Čo sa týka rímskeho katolicizmu, nie cirkev určuje význam Biblii, ale naopak, Biblia určuje správne postavenie cirkvi. Čo sa týka „stretnutia alebo zážitku“, človek nepotrebuje takýto zážitok, aby pochopil, čo je Slovom od Boha v Písmach. Biblia je Božie slovo. Ak je človek veriacim a bol znovuzrodený Svätým Duchom, dostáva od Svätého Ducha osvetlenie a môže porozumieť Písmam. Čo sa týka kultov, odpoveď ortodoxie je, že Biblia, a jedine Biblia, je nadradená. Jej 66 kníh je tých, ktoré boli inšpirované Bohom v písomnej forme. Akékoľvek iné spisy sú spismi falošných prorokov alebo prorokýň.

Tí, ktorí veria v nadradenosť Biblii, tvrdia, že poznanie je podriadené Písmam a neexistuje žiadne „vnútorné svetlo“, ktoré pridáva zjavenie nad rámec Biblii. Existuje len svetlo Svätého Ducha, ktoré osvetľuje význam Písiem, ale nepridáva k nemu žiadne iné zjavenie. Cirkev ani človek nemajú žiadnu autoritu nad rámec tej, ktorá je daná samotnými Písmami.

III. VÝNIMOČNOSŤ BIBLII

POZNÁMKY

Tretia hlavná oblasť tejto štúdie sa bude zaoberať výnimočnosťou Biblii, ktorú môžeme vidieť štyrmi spôsobmi: v jej vzniku, jej uchovaní, jej obsahu a jej vplyve.

A. Vznik Biblii

Vznik Biblii ukazuje jej rozmanitosť v jednote. Napríklad časové obdobie medzi napísaním prvej knihy a poslednej knihy bolo približne 1 600 rokov. Napriek tomu žiadna jej časť nie je v rozpore s inou časťou.

Navyše, Boh použil asi štyridsať rôznych mužov na napísanie kníh Písíem. Keďže týchto kníh je dokopy 66, niektorí z týchto mužov napísali viac ako jednu knihu. Šesťdesiatšesť biblických kníh teda napísalo štyridsať rôznych autorov počas obdobia 1 600 rokov. Znázorníme to takouto prípadovou štúdiou: vezmime akúkoľvek tému, napríklad vedu, a prehľadajme obdobie 1 600 rokov. Z tohto tisícšesťstoročného obdobia vyberme štyridsať vedcov, ktorí vtedy žili a písali vedecké knihy a z týchto ich diel potom vyberme presne 66 kníh. Nájdeme tam nejakú skutočnú jednotu? Alebo by boli výsledkom mnohé rozpory? Odpoveď je zrejmá. Už len pri zbežnom pohľade na históriu je nemožné nájsť niečo, čo by sa rovnalo jedinečnosti vzniku Biblii. Vznik Biblii skutočne ukazuje jedinečnú rozmanitosť v jej jednote. A keďže je tu takáto dokonalá jednota, v Písmach existuje konzistentnosť bez akýchkoľvek vzájomných rozporov.

Rozmanitosť vzniku Biblii však môžeme vidieť aj inými spôsobmi, ktoré ukazujú jedinečnosť a zázrak vzniku Písíem.

1. Jazykov rozmanitosť

Jedným z príkladov, ktorý ukazuje jedinečnosť jej vzniku, je to, že Biblia bola napísaná v troch rôznych jazykoch. Väčšina bola napísaná v hebrejčine. Druhá najväčšia časť bola napísaná v gréčtine a najmenšia časť bola napísaná v aramejčine. Takže nielenže štyridsať autorov napísalo 66 kníh počas 1 600 rokov, ale písali ich v troch rôznych jazykoch: hebrejskom, gréckom a aramejskom, a aj tak existuje rozmanitosť v jednote, čo vedie k dokonalejšej harmónii.

2. Geografická rozmanitosť

Zemepisná rozmanitosť sa prejavuje v tom, že knihy Písma boli napísané najmenej v šiestich rôznych častiach sveta. Väčšina z nich bola napísaná v Zaslúbenej zemi – v Izraeli. Iné časti boli napísané v Babylone, Egypte, Grécku, Ríme, Arábii a možno aj inde. Jej rozmanitosť teda môžeme vidieť aj v tom, že hoci Písma boli napísané v najmenej šiestich rôznych krajinách, stále je tu dokonalá harmónia.

3. Autorská rozmanitosť

Ďalším spôsobom, ako ukázať túto rôznorodosť, je fakt, že pisatelia neboli všetci profesionálni pisári z povolania. V skutočnosti by sme našli aspoň jedenásť rôznych povolaní, ktoré malo týchto štyridsať autorov: boli medzi nimi králi, kňazi, proroci, vojaci, štátnici, pastieri, rybári, vyberač daní, lekár, výrobca stanov a poľnohospodár. Štyridsať autorov a najmenej jedenásť rôznych povolaní – to je skutočne široké spektrum spisovateľských schopností a štýlov. Napriek tejto rozmanitosti však stále existuje dokonalá harmónia.

4. Literárna rozmanitosť

Jedinečnosť rozmanitosti môžeme vidieť aj v tom, že existuje najmenej osem rôznych literárnych foriem, ktoré pisatelia Biblii využili: historické rozprávanie, životopis, poézia, príslovia, dráma, kázne, epištoly čiže listy a žalmy. Napriek rôznorodosti týchto literárnych foriem v Biblii panuje dokonalá harmónia.

Zhrnutie: Prvým zázrakom Biblii je to, že vôbec vznikla, keďže tu existuje taká obrovská rozmanitosť. Bola napísaná počas 1 600 rokov štyridsiatimi rôznymi autormi, ktorí napísali 66 kníh v troch rôznych jazykoch, v šiestich rôznych krajinách. Títo pisatelia v skutočnosti vyšli z jedenástich rôznych povolaní a využili osem rôznych literárnych foriem, pričom toto všetko vytvára absolútnu harmóniu. To by bolo s akýmkoľvek iným námetom alebo knihou nemožné.

B. Zachovanie Biblii

Druhý zázrak Biblii je viditeľný v jej zachovaní dvoma spôsobmi: v jej nepozmenenom stave a v jej nezničiteľnosti.

1. Nepozmenený stav

Po prvé, samotný text zostal nedotknutý. Ľudia sa občas pýtajú: „Ako vieme, že máme pôvodné Písma? Odkiaľ vieme, že máme Bibliu tak, ako bola pôvodne napísaná?“

Boh zachoval množstvo gréckych textov a vďaka týmto gréckym textom je možné jasne určiť, aký bol pôvodný Nový zákon v gréckom jazyku.

V prípade Starého zákona neexistuje toľké množstvo pôvodných rukopisov. Vieme však, že samotný text zostal neporušený vďaka jednému veľmi dôležitému fakt. Pred rokom 1947 bol najstarším známym hebrejským rukopisom Masoretský text, ktorý pochádzal z roku 1000 nášho letopočtu. Kvôli veľkému časovému rozdielu medzi nájdením tohto textu a udalosťami v ňom opísanými, si mnohí kritici Písma z neho robili posmech a spochybňovali, či je možné veriť, že Starý zákon zostal čistý.

Potom boli v roku 1947 objavené zvitky od Mŕtveho mora. Neskôr, keď archeológovia pokračovali vo vykopávkach na mieste,

POZNÁMKY

kde boli objavené tieto zvitky, našli minimálne jednu časť z každej knihy Starého zákona okrem Knihy Ester. Ak porovnáme hebrejštinu zvitkov od Mŕtveho mora, ktoré sa datujú medzi rokmi 100 pred Kr. a 100 po Kr., s hebrejštinou Masoretského textu, neexistujú tu prakticky žiadne odchýlky, hoci tieto dva texty od seba delí asi 1 000 rokov. A aj tam, kde je drobný rozdiel, nedochádza k zmene významu.

Napríklad jeden zvitok môže hovoriť: „Šiel do Jeruzalema.“ Iný zvitok môže hovoriť: „On išiel do Jeruzalema.“ Hoci medzi týmito dvoma textami existuje jemný rozdiel, význam sa nezmenil – nejaká osoba išla do Jeruzalema. Text teda zostal neporušený.

2. Nezniči telnosť

Druhým dôkazom uchovania Biblii je jej nezničiteľnosť. V 1. Petrovom liste 1:23-25 sa píše: „... lebo ste sa znovu zrodili, nie z porušiteľného semena, ale z neporušiteľného, skrze Božie slovo, ktoré žije a zostáva. Lebo všetko telo je ako tráva, a všetka jeho sláva ako kvet trávy. Tráva usychá a kvet opadáva, ale slovo Pánovo zostáva na veky. A toto je slovo dobrých zvestí, ktoré bolo k vám kázané.“

Boh prisľúbil, že zachová svoje Slovo. Existuje množstvo dôkazov v priebehu histórie, že ľudia sa snažili zničiť Písma, ale tie boli uchované.

Napríklad rímsky cisár Dioklecian vyhlásil: „Kresťanská viera je zničená a božstvo bohov je obnovené.“ A pritom len o desať rokov neskôr cisár Konštantín urobil z kresťanstva štátne náboženstvo. Francúzsky filozof Voltaire tvrdil: „O päťdesiat rokov svet o Bibliu nebude nič vedieť.“ Presne o päťdesiat rokov neskôr Ženevská biblická spoločnosť odkúpila tlačiareň, na ktorej Voltaire tlačil tieto svoje vyhlásenia a používala ju na tlač ďalších Biblií.

Tyndale bol jedným z raných prekladateľov Biblii do angličtiny. Bol za to tvrdo prenasledovaný a jeho preklad bol takmer úplne zničený. Jeho oponenti sa chvastali, že Biblia v angličtine sa už nikdy viac neobjaví. A predsa, väčšina Biblií, ktoré sa dnes tlačia po celom svete, sú práve anglické Biblii.

Thomas Payne bol americký filozof a jeden z otcov zakladateľov tejto krajiny. Bol kritikom Písiem a napísal sériu útokov proti Biblii, pričom tvrdil: „Keď skončím, nezostane v Amerike viac ako päť Biblií.“ Hoci napísal niekoľko zásluhných diel na obranu americkej revolúcie a nezávislosti, vo svojich predpovediach o Písmach sa veľmi mýlil. V mojej vlastnej knižnici mám viac ako päť Biblií. V skutočnosti sa teraz v tejto krajine nachádzajú milióny Biblií – oveľa viac než tých päť, o ktorých tvrdil, že zostanú.

Tieto dôkazy jasne ukazujú, že Biblia zostáva nezničiteľná vďaka Božej zachovávajúcej moci. Zázraky Biblii môžeme vidieť v jej vzniku aj v jej uchovaní.

C. Obsah Biblii

Tretí zázrak Biblii je viditeľný v jej obsahu. Témy Písiem sú jedinečné medzi všetkými knihami vrátane iných svätých kníh. Témy Biblii zahŕňajú napríklad osobnosť, jednotu a trojjedinosť Boha. Biblia hovorí o pôvode a páde človeka. Predstavuje jedinečný koncept Boha-človeka v osobe Ježiša Mesiáša. Zaoberá sa Božím poskytnutím spásy. Prorocké časti hovoria o vyvrcholení celej histórie. Obsah Biblii je tak rôznorodý ako aj jej samotný vznik.

Napriek rôznorodosti obsahu je tu však jednotný princíp v tom, že všetky tieto veci, hoci sa môžu zdať nesúvisiace, napokon smerujú k vyvrcholeniu dejín na Božiu slávu. Boh bude oslávený všetkými týmito rôznymi programami, ktoré nám predstavil v Písme, ako napríklad spása človeka, dejiny Izraela, mesiášske kráľovstvo a mnohé iné. Spojenie takej obrovskej rozmanitosti obsahu s jednotiacim princípom Božej slávy ukazuje jedinečnosť a zázrak Biblii.

D. Vplyv Biblii

Štvrtý zázrak Biblii je viditeľný v jej vplyve. Biblia mala obrovský vplyv na jednotlivcov, či už to boli skutoční veriaci alebo aj neveriaci. Biblia zmenila životy mnohých ľudí. Inšpirovala písanie rôznych klasických diel a románov. Inšpirovala maľby niektorých z najväčších umelcov v histórii. Skutočne mala obrovský vplyv na jednotlivých ľudí v oblasti umenia, vedy a humanitných vied.

Biblia mala tiež vplyv na národy. Koncepty čistoty, zákonnosti, cti a religiozity pochádzajúce z Biblii, mali veľký vplyv na národy, ktoré Písma prijali. V skutočnosti bola väčšina právnych kódexov západného sveta, či už v Európe alebo v Novom svete, ovplyvnená právnymi kódexmi Písma.

No oveľa dôležitejší je vplyv Biblii na jednotlivcov, pretože ich privádza do osobného vzťahu s Bohom. Prostredníctvom Písma jasne videli, že sú hriešnikmi a tiež vedeli, že so svojím hriechom sami nemôžu urobiť vôbec nič. Cena za hriech musela byť zaplatená a Ježiš túto cenu zaplatil. Biblia viedla k znovuzrodeniu a spásе nespočetného množstva jednotlivcov.

IV. NADPRIRODZENÝ PÔVOD BIBLII

Posledná oblasť diskusie o podstate Biblii sa týka jej nadprirodzeného pôvodu a ten je viditeľný desiatimi rôznymi spôsobmi.

A. Kniha od Boha

Prvý dôkaz nadprirodzeného pôvodu Biblii je viditeľný v tom, že je to Božia kniha. Biblia je teocentrická: Boh je stredobodom Písma. Zatiaľ čo iné sväté knihy môžu tiež hovoriť o Bohu, Biblia je stále jedinečná v tom, ako o ňom hovorí. Biblia predstavuje Boha odlišného od bohov, o ktorých písali iní súdobí autori. Navyše, Biblia predstavuje

POZNÁMKY

Boha ako monoteistického na rozdiel od polyteistických bohov, bežných v časoch, keď sa písali Písma. Hoci neskoršie sväté knihy - napríklad Korán a iné, tiež hovoria o monoteizme, Biblia je jedinečná tým, že hovorí o Trojici v rámci tohto monoteizmu. Skutočne, Biblia je knihou od Boha, ktorá predstavuje Boha ako odlišného od bohov opísaných vo všetkých ostatných svätých knihách, či už súdobých s Bibliou alebo napísaných neskôr.

B. V otázke hriechu

Druhým spôsobom, kde je nadprirodzený pôvod Biblie jasne viditeľný, je to, že Biblia ako jediná predstavuje problém hriechu a účinný liek naň. Iba Biblia vykresľuje hriech taký, aký skutočne je. A iba Biblia poskytuje liek, ktorý skutočne a čestne funguje, čo dosvedčujú mnohí, ktorí vo svojom živote zažili nadprirodzenú silu Písma.

C. V etike a morálke

Tretí dôkaz nadprirodzeného pôvodu Biblie je jasne viditeľný v tom, že Biblia je jedinečná vo svojej etike a morálke. Napríklad etika a morálka Biblie sú komplexné, pokrývajú všetky oblasti ľudského správania. Zahŕňujú oblasti vzťahov medzi manželom a manželkou, rodičom a dieťaťom, ale aj vhodné správanie zamestnávateľov a ich zamestnancov, vlád a ich občanov, štátov a národov. Pokrýva mnoho oblastí - sexuálnu, obchodnú, ekonomickú či oblasť zábavy. Vo všetkých týchto oblastiach je etika a morálka Písma veľmi komplexná.

Navyše, etika a morálka Biblie sú jedinečné v tom, že posudzujú samotné motívy. Biblia sa nezaobrá len vonkajším dodržiavaním etických a morálnych noriem, ako to robia iné knihy. Zaoberá sa skutočnou motiváciou, ktorá stojí za ľudským správaním a konaním.

Napokon, Biblia poskytuje jediný základ pre skutočne etické správanie. Je to správanie založené na uznaní toho, že Boh existuje, a že bude súdiť každého človeka podľa jeho skutkov.

D. V kontinuite

Štvrtým spôsobom, kde je viditeľný nadprirodzený pôvod Biblie, je jej kontinuita. V Biblii panuje dokonalá harmónia napriek tomu, že obsahuje 66 kníh, ktoré napísalo 40 rôznych autorov počas 1 600 rokov, v troch rôznych jazykoch, z rôznych častí sveta, z jedenástich rôznych povolaní a v ôsmich rôznych literárnych formách. Všetky ostatné sväté knihy boli napísané jediným autorom v krátkom časovom rozpätí. Napríklad Korán napísal iba jeden autor –Mohamed. Preto kontinuita Biblie slúži ako dôkaz jej nadprirodzeného pôvodu.

E. V prorockách

Piatym dôkazom nadprirodzeného pôvodu Biblii sú prorocká a ich naplnenie. Ostatné sväté knihy obsahujú prorocká, ktoré sú často nejednoznačné a môžu byť rôzne interpretované, takže bez ohľadu na to, ako sa veci vyvinú, môžu sa snažiť tvrdiť, že sa naplnili. To však nie je prípad Biblii. Biblia obsahuje veľmi konkrétne prorocká, zvyčajne sú veľmi presné a jasne ohraničené. Preto, keď príde naplnenie, je tiež veľmi presné. Žiadna iná svätá kniha nemôže poukázať na dlhú sériu prorockiev nasledovanú ich dokonalým naplnením. A práve to Biblia robí. Všetky ostatné sväté knihy, ktoré boli napísané jedným autorom v krátkom časovom rozpätí, pochopiteľne nemôžu opísať aj prorocko aj jeho naplnenie. V prípade Biblii, ktorú napísalo štyridsať rôznych autorov počas 1 600 rokov trvajúceho obdobia, mohol jednoducho jeden pisateľ zapísať prorocko a o mnoho rokov neskôr iný pisateľ zaznamenať naplnenie tohto prorocka.

F. V typoch a antitypoch

Šiestym spôsobom, ako Biblia dokazuje svoj nadprirodzený pôvod, sú biblické typy (predobrazy) a antitypy (naplnenia predobrazov). Tieto typy a antitypy ukazujú jednotu Starého a Nového zákona. Aj keď medzi posledným slovom poslednej knihy Starého zákona a začiatkom prvej knihy Nového zákona uplynulo približne štyristo päťdesiat rokov a zmenil sa aj jazyk písania z hebrejčiny Starého zákona do gréčtiny Nového zákona, stále existuje jednota v typológii, ktorá má jasné a zrejmé naplnenie v antitypoch Nového zákona. Jednota Starého a Nového zákona je zjavná napriek jazykovej a časovej rozdielnosti medzi nimi.

G. V literárnej hodnote

Siedmym spôsobom dokazujúcim nadprirodzený pôvod Biblii, je jej jedinečnosť literárneho diela. Aj ľudia, ktorí nie sú veriaci, uznávajú, že literárna hodnota Biblii je neprekonateľná. Dokonca aj dnes sa Biblia študuje ako literárne dielo na mnohých univerzitách. V rámci súčasnej literatúry jednoducho neexistuje dielo, ktoré by sa dalo porovnať s jedinečnosťou Biblii.

H. V neexistencii predsudkov

Ôsmym spôsobom dokazujúci nadprirodzený pôvod Biblii, je to, že Biblia je nestranná. Väčšina ostatných svätých kníh nikdy nehovorí o nedostatkoch svojich hrdinov. Ich hrdinovia nemohli byť ničím iným len hrdinami. Biblia to však nerobí. Rovnako poukazuje na nedostatky a zlyhania svojich hrdinov ako aj na ich najlepšie vlastnosti. Napríklad kráľ Dávid je v Písme nazývaný „muž podľa Božieho srdca.“ Dávid bol v Biblii považovaný za hrdinu, veľkého bojovníka, za niekoho, kto dosiahol víťazstvo vďaka svojej vojenskej sile a schopnostiam. Zároveň však tá istá Biblia poukazuje na Dávidove zlyhania. Jeho zlyhanie pri riešení vzájomného vzťahu so synom Absolónom je jasne opísané. Biblia tiež spomína Dávidovo

POZNÁMKY

cudzoložstvo a vraždu. Skutočne, Biblia je nestranná, keď poukazuje na zlyhania svojich hrdinov.

I. Vo vedeckej presnosti

Deviatym spôsobom, kde je možné vidieť nadprirodzený pôvod Biblii, je jej vzťah k vede. Biblia nie je knihou o vede, ale keď sa dotýka nejakého vedeckého bodu, je absolútne presná. Len určité vedecké teórie sú v rozpore s Písmom, no stále zostávajú iba teóriami. Tieto teórie, ktoré boli predkladané ako vedecké fakty, nikdy nedokázali vyvrátiť Písma. Opäť platí, že Biblia nie je vedeckou knihou, ale keď sa dotkne vedy, je absolútne presná a bez chýb.

J. V nezameniteľnej živosti

Desiatym a posledným spôsobom, v ktorom je viditeľný nadprirodzený pôvod Biblii, je jej nezameniteľná živosť. Biblia je čítaná znovu a znovu ako žiadna iná kniha. Stratil som prehľad o tom, koľkokrát som už čítal Bibliu, odkedy som sa vo veku trinástich rokov stal veriacim. Čítal som ju mnohokrát, znova a znova, a nikdy som sa nenudil. Väčšinu kníh nemôžem čítať ani druhýkrát, pretože už poznám zápletku a viem, čo sa stane. Ale s Bibliou je to iné. Čítam si ju opakovane a pretože obsahuje nezameniteľnú živosť, neustále si udržuje môj záujem.

Ako napísal Lewis Sperry Chafer: „Biblia nie je kniha, ktorú by mohol napísať človek, ak by chcel. A Biblia nie je ani knihou, ktorú by človek napísal, keby mohol.“

POZNÁMKY

**AK SA VÁM TÁTO
BIBLICKÁ ŠTÚDIA
PÁ ILA, DR.
FRUCHTENBAUM
ODPORÚCA:**

MBS021, 034, 037 a 041.